

14.09.2020

Nuorisoneuvoston lausunto nuorten aloitteista 01.01.–30.06.2020

Nuorten aloitteita on vuoden 2020 alkupuoliskon aikana jätetty 25 kappaletta. Jätettyjen aloitteiden määrä on vähentynyt yli puolella verrattuna vuoden 2019 alkuvuoteen, jolloin samalla aikavälillä aloitteita jätettiin 55 kappaletta. Nuorten aloitteiden määrän merkittävä väheneminen on valittavaa, ja siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kaikkien helsinkiläisten nuorten monimuotoisen osallistumisen tukemiseksi on tärkeää, että myös muut kuin nuorisoneuvoston jäsenet ottavat aloitejärjestelmän käyttöön edistääkseen tärkeiksi näkemiään asioita.

Suurin osa nuorista ovat hetkellä tietämättömiä aloitejärjestelmän olemassaolosta tai suhtautuvat varovaisesti järjestelmän tosiasiallisiin vaikuttamismahdollisuuksiin. Koko nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti, mukaan lukien nuorisoneuvosto kohtaa samoja ongelmia. Nuorisoneuvosto kannustaakin nuorisopalvelukokonaisuutta ottamaan edellä mainitut asiat huomioon kehittäessään aloitejärjestelmää.

Nuorten epäuskoisuus on sinänsä perusteltua, sillä toteutuskelpoiset aloitteetkaan eivät välttämättä johda minkäänlaisiin konkreettisiin toimenpiteisiin tai nuorten aloitteisiin ei anneta riittävän nopeasti vastausta. Nuorisopalvelukokonaisuus on ilmoittanut nuorisoneuvostolle, että aloitteiden hitaat käsittelyajat johtuvat muun muassa siitä, että aloitteista joudutaan pyytämään lausuntoja, toimittamaan muille viranomaisille tai aloitteiden käsittely on saattanut koronavirustilanteen johdosta viivästyä.

Tällä hetkellä käsiteltävänä olevista viivästyneistä aloitteista ei kuitenkaan ole pyydetty lausuntoa miltään taholta. Nuorisoneuvoston tietoon ei ole myöskään tullut, että aloitteita olisi toimitettu muille viranomaisille. Lisäksi koronavirustilanteeseen vetoaminen on kyseenalaista, sillä toistuva viivästyminen on pääosin kohdistunut vain tietyn toimialan käsiteltävänä olleisiin aloitteisiin. Nuorisoneuvosto toteaa kuitenkin, että edellä mainittua lukuun ottamatta, aloitteiden käsittelyajat ovat pysyneet muilla toimialoilla nopeina tai nopeutuneet monista mahdollisista häiriötekijöistä, kuten koronavirustilanteesta huolimatta.

14.09.2020

Nuorisopalvelukokonaisuus on lisäksi ilmoittanut, että aloitejärjestelmään liittyvän digitaalisen järjestelmän rajapinta on ollut rikki pitkään. Tämä on johtanut siihen, että kaupunki ei ole aina pystynyt täyttämään kaupungin-hallituksen antaman ohjeen nuorten aloitteiden käsittelystä eikä hallinto-lain velvoitteita muun muassa asian viiveettömästä käsittelystä ja vireille tulosta.

Helsinkiläisten nuorten tietoisuus kaupungin nuorille tarjoamista vaikutta-mismahdollisuuksista on ollut kasvussa, mutta kasvu ei ole kuitenkaan ollut riittävä ja tietoisuus asiasta on edelleen auttamattoman riittämätöntä. Tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista on lisättävä huomatta-vasti tiedottamalla tehokkaammin oppilaitoksissa ja nuorisopalvelukoko-naisuuden järjestämässä toiminnassa, esimerkiksi tuomalla vaikutta-mista huomattavammin osaksi opetusta tai nuorisotalojen toimintaa.

Nuorten aloitteita yleisesti tarkastellessa ilmenee, että nuoret ovat erityi-sen huolestuneita ilmastonmuutoksen ehkäisemisen kehityssuunnasta. Käsittelyssä olevista nuorten aloitteista merkittävä osa koskee ilmaston-muutosta, lähiympäristöä, luonnonsuojelua tai kestäväää kehitystä. Myös nuorten kokema epävarmuuden tunne COVID-19-tilanteesta oli hyvin vahvasti esillä. Perusopetuksen etäopetuksen jatkamista koskeva aloite keräsi eniten allekirjoituksia aloitejärjestelmän historiassa.

Nuorisoneuvosto esittää huolensa siitä, että toimialoilla vaikuttaa olevan eroavaisuuksia toimintatavoissa nuorten aloitteen toimialalla olevalle vi-ranhaltijalle käsittelyyn siirtymisen jälkeen. Monien aloitevastauksien val-mistelussa aloitteentekijään ei ole oltu yhteydessä. Nuorisoneuvosto kui-tenkin toteaa, että suurimmassa osassa aloitteita aloitteentekijän osallis-taminen on onnistunut kiitettävästi eikä edellä mainittua ongelmaa esiinny jokaisella toimialalla.

Nuorten aktiiviseen vaikuttamiseen aloitejärjestelmää hyödyntäen edes-auttaa aloitteentekijän osallistamisen lisäksi aloitevastaukset, joissa po-sitiivisesti esitetään aloitteen johdosta konkreettisesti suoritettut toimenpi-teet. Esimerkiksi aloitteen pohjalta nyt tehtävä vertaistukiryhmäkokeilu on tärkeä askel oikeaan suuntaan koululaisten mielenterveyden paranta-misessa.

Myös tässäkin aloitekäsittelyssä yhtenä tärkeänä teemana korostuu työl-lisyyteen, yrittäjyyteen ja talouteen liittyvät aiheet. Kevään poikkeusti-lanne on vaikuttanut lukuisten nuorten työllistymismahdollisuuksiin. Kau-pungin on ryhdyttävä toimiin, että koronavirustilanteen vaikutukset muun muassa nuorten seuraavan vuoden kesätöihin jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pidämme tärkeänä sitä, että nuorilla olisi myös tulevaisuu-dessa tilaisuuksia hankkia työkokemuksia ja kartuttaa varallisuutta. Ta-loustaitojen järkevä opettaminen jo nuoresta iästä alkaen on tässä kes-keisessä asemassa.

14.09.2020

Nuorisoneuvosto lopuksi huomauttaa, ettei se käytä nuorten aloitejärjestelmää edistääkseen käsiteltävänä tai muutoin edistettävänä olevia asioita joitakin harvinaisia poikkeuksia lukuun ottamatta. Nuorisoneuvoston jäsenten jättämät nuorten aloitteet ovat henkilökohtaisia huolimatta siitä, päättääkö aloitteen jättänyt jäsen käyttää oikeuttaan mainita aloitteessaan olevansa nuorisoneuvoston jäsen.

Usein aloitevastauksista on ilmennyt väärinkäsitys nuorisoneuvoston osuudesta nuorisoneuvoston jäsenten tekemistä nuorten aloitteista esimerkiksi aloittamalla aloitevastauksia nuorisoneuvostoa tervehtien. Nuorisoneuvosto pyytääkin jatkossa viranhaltijoita kiinnittämään asiassa tarkempaa huomiota aloitevastauksia valmistellessaan.

August Kiattrakoolchai
nuorisoneuvoston puheenjohtaja

Alma Rantalaiho
nuorisoneuvoston 1. varapuheenjohtaja

Nella Salminen
nuorisoneuvoston sihteeri

Miro Maaranen
nuorisoneuvoston jäsen